

עו"ד דורון רדעי עו"ד ניצן גדות

תקיפה עקיפה של חוק עזר במסגרת תביעה ייצוגית

בר"מ 426/24 עיריית רחובות נ' יוסף עזר

1

שיקולי בימ"ש בבר"ע על החלטה המאשרת הגשת תביעה ייצוגית

רע"א 901/24 אל על נתיבי אוויר לישראל נ' אירית רובין

2

סמכות בית משפט לאשר השתתפות חבר קבוצה בדיונים

רע"א 1226/24 עו"ד אלעזר יקירביץ נ' עמיר דגן ואח'

3

לקראת חקיקה – תזכיר חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 16)

4

תקיפה עקיפה של חוק עזר במסגרת תביעה ייצוגית

1

בר"מ 426/24 עיריית רחובות נ' יוסף עזר

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז בלוד (כבוד השופטת מיכל נד"ב) במסגרתה ניתן אישור לניהול תובענה ייצוגית נגד המבקשת.

החלטת בית המשפט המחוזי ניתנה לאחר פסק-דינו של בית המשפט העליון בערעור על החלטה קודמת של בית המשפט המחוזי. במסגרת הערעור על ההחלטה הקודמת קבע בית המשפט העליון כי במקרה זה מתקיים החריג להלכה שנקבעה בע"א 4291/17 אלפריח נ' עיריית חיפה לפיה, ככלל, טענות בעניין תוקפו של חוק עזר יש להעלות בהליך של תקיפה ישירה, על דרך של הגשת עתירה מנהלית, ולא בהליך של תקיפה עקיפה, על דרך של הגשת תובענה ייצוגית מנהלית. לאור העובדה שבינתיים התבטל חוק העזר ולא ניתן לתקוף אותו בתקיפה ישירה, נקבע ע"י בית המשפט העליון כי במקרה זה אין לנהוג לפי הכלל שנקבע בעניין אלפריח, ועל כן ניתן לבחון את תוקפו של חוק העזר במסגרת תקיפת עקיפין באמצעות תובענה ייצוגית מנהלית.

לאחר בחינת השיקולים הנוגעים לעניין דחה בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) את הבקשה לרשות ערעור על החלטתו האחרונה של בית המשפט המחוזי לאשר את הגשת התביעה הייצוגית בנימוק שלא מתקיימים טעמים המצדיקים זאת (החלטה מיום 30.4.2024).

בשם המבקשת: עו"ד אשר אילוביץ.

שיקולי בימ"ש בבר"ע על החלטה המאשרת הגשת תביעה ייצוגית

רע"א 901/24 אל על נתיבי אוויר לישראל נ' אירית רובין

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כבוד השופט דורון חסדאי) במסגרתה התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת אל על בעניין הקצאת מושבים נחותים ללא יידוע הלקוחות.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) דחה את הבקשה, על יסוד הנימוקים הבאים: "כלל ידוע הוא כי כאשר נבחנת בקשת רשות ערעור על החלטה המאשרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית, על בית המשפט לאזן בין שיקולים שונים תוך התחשבות בנסיבות הספציפיות של המקרה שלפניו. בעיקר, כך קבעה הפסיקה, על בית המשפט לבחון את המשמעות הכלכלית של קבלת התובענה הייצוגית מבחינת הנתבע; את משקלן של השאלות המשפטיות והעובדתיות העולות בבקשת רשות הערעור ביחס לשאלות שנותר להכריע בהן במסגרת התובענה הייצוגית; ובמקרי קצה, בהם הקשיים בהחלטת האישור או היעדרם בולטים על פני הדברים – את סיכויי הערעור להתקבל. על רקע שיקולים אלו, סבורני כי נסיבות המקרה שלפניי אינן מצדיקות מתן רשות ערעור. ראשית, בבקשת רשות הערעור כלל לא נטען, וממילא לא הוכח כנדרש, כי קבלת התובענה הייצוגית צפויה להסב למבקשת נזק כלכלי משמעותי. שנית, בית המשפט קמא הגדיר היטב את השאלות המשפטיות והעובדתיות שנותר לדון בהן במסגרת ניהול התובענה הייצוגית, וצמצם אותן לעילות מתוחמות שעניינן הטעיה וחובת גילוי. בהינתן שכך, ובהינתן שתחולתן של עילות אלו בנסיבות המקרה נידונה באופן נרחב למדי בהחלטת האישור, דומה כי עניינן של השאלות שנותרו לבירור הוא בעיקר בהיקף הקבוצה המיוצגת ובגובה הנזק. משכך, איני מוצא טעם מיוחד "לחסוך" את הדיון בהן באמצעות דיון בבקשת רשות הערעור. שלישית, וכפי שיוצג כעת, בחינת טענות החברה לגופן מביאה למסקנה כי סיכויי בקשת רשות הערעור אינם גבוהים, על פני הדברים." (החלטה מיום 10.4.2024).

בשם המבקשת: עו"ד חגית בלייברג, עו"ד איגור גילביץ, עו"ד יעל ביטון-דהן.

סמכות בית משפט לאשר השתתפות חבר קבוצה בדיונים

רע"א 1226/24 עו"ד אלעזר יקירביץ נ' עמיר דגן ואח'

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בימ"ש המחוזי בתל אביב (כבוד השופטת נועה גרוסמן) במסגרתה נדחתה בקשת המבקש להשתתף בדיונים בהליך הייצוגי מכוח הוראת סעיף 15 לחוק תובענות ייצוגיות.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) דחה את הבקשה, בנימוק הבא: "עיון בסעיף 15 לחוק תובענות ייצוגיות מלמד כי הוא מקנה שיקול דעת רחב לבית המשפט לאפשר השתתפות בדיונים המתקיימים במסגרת הליך ייצוגי על ידי חבר קבוצה, רשות ציבורית או ארגון, אם השתכנע שהתקיימו בעניינם תנאים מסוימים המפורטים בסעיף. לוז ההוראה (סעיף 15(א))

לחוק) מתייחס להשתתפות בדיונים ביחס לתובענה הייצוגית גופה, ואולם בסיומה מובהר כי היא חלה "בשינויים המחויבים", גם לעניין השתתפות בדיונים בשלב בקשת האישור (סעיף 15(ג) לחוק). אומנם אין בהוראה התייחסות להשתתפות בדיונים ביחס להליך אישור הסדר פשרה (בהתאם לסעיף 19 לחוק), ואולם מאחר שדיונים אלה מתקיימים באחד משני השלבים שנמנו לעיל – שלב בקשת האישור או שלב הדיון בתובענה גופה – יש להניח כי, מבחינת הסמכות, אין מניעה להפעיל את הוראת הסעיף גם בקשר לדיונים בהסדר פשרה. אך, כידוע, סמכות לחוד ושיקול דעת בהפעלתה לחוד. בית המשפט קמא לא דחה את בקשת המבקש להשתתף בדיונים מחמת שסבר כי אין לו סמכות להורות כמבוקש, אלא מאחר שלא מצא הצדקה לעשות כן. במסקנה זו לא מצאתי מקום להתערב." (החלטה מיום 30.4.2024).

בשלבי חקיקה – תזכיר חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 16)

4

ביום 21.4.2024 פרסם משרד המשפטים תזכיר לתיקון חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 16), התשפ"ד-2024. התזכיר נועד לעגן בחקיקה המלצות הצוות הבין משרדי בראשות המשנה ליועם"ש, עו"ד כרמית יולוס אשר פורסמו לפני כשנה, והוא כולל הוראות שונות בנושאים שונים, כגון: קביעת מנגנון לפנייה מוקדמת במקרים מסויימים, הוראות בנוגע להסדרי "קופונים" ותרומת מוצרים, קביעת כללים אחידים בכל הנוגע לפסיקת גמול ושכ"ט, הטלת הוצאות על עורך הדין המייצג, הוספת פרט לתוספת השניה המאפשר הגשת תובענות ייצוגיות בעילה של פגיעה בפרטיות, מתן הגנות לרשויות מנהליות בהודעת צד שלישי ובתביעת השבה נגד רשות המיסים ועוד. התזכיר פתוח להערות ציבור באתר החקיקה הממשלתי עד ליום 2.6.2024.

רעיונות, הצעות, דעות ומאמרים ניתן לשלוח אלינו למייל: office@rgl.co.il

לרישום לקבלת ניוזלטר תובענות ייצוגיות במייל ו/או לעיון בגיליונות קודמים היכנסו ללינק:

www.rgl.co.il/newsletter

או סרקו את הברקוד:

הַרְחֵמֵן הוּא יִחְזִיר שְׂבִיתָנוּ וְשְׂבִית עִמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, וְיֻצֵּאֵנוּ מִכָּל צָרֹתֵינוּ לְרוּחָהּ, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָהּ בְּקֶרֶב, וְאִמְרוּ כָּל הָעָם אָמֵן.